

ODPIR

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2008 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Marek Podogrodzki

Sędziowie: SA Maria Gleixner - Dyk (spr.)

SA Barbara Godlewska - Michalak

Protokolant: Eligiusz Gala

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2008r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Jerzego K

- „M

S.C.” z siedzibą w

K

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i

Konsumentów

z dnia 3 października 2007 r., sygn. akt XVII AmE 193/06

1. oddala apelację,

2. zasądza od Jerzego K:

solidarnie na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 24 sierpnia 2006r. orzekł, że przedsiębiorcy Jerzy K. prowadzący wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej M.

S.C. J. K. z siedzibą w K. nie przestrzegali warunku 2.1.1. koncesji udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 23 grudnia 2004 r. w ten sposób, że nie wypełnili w 2005r., określonego w art. 9e ust. 6 (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2005r.) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003r., Nr 153, poz. 1504), obowiązku przekazania posiadanych świadectw pochodzenia przedsiębiorstwom energetycznym: E. S.A. i K. E. S.A., dokonującym zakupu energii elektrycznej wytworzonej w tym odnawialnym źródle energii za okres od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r. i za te działania wymierzył przedsiębiorcom solidarnie karę pieniężną w wysokości 9,64529 % ustalonego przychodu z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, to jest w kwocie 100 000 zł

Od tej decyzji odwołanie złożyli przedsiębiorcy Jerzy K. zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o umorzenie postępowania na podstawie art. 105 § 1 kpa w zw. z art. 19 ustawy z dnia 4 marca 2005r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62 poz. 5520), wobec wszczęcia niniejszego postępowania po wejściu w życie ustawy z dnia 4 marca 2005r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy Prawo ochrony środowiska, co skutkuje, ich zdaniem, stosowanie niniejszej ustawy (zmieniającej treść art. 9e) i znoszącej obowiązek przekazania świadectw pochodzenia energii wytworzonej przed dniem 1 października 2005r., względnie o uchylenie decyzji

i umorzenie postępowania, bowiem do przedsiębiorców, jako dokonujących odsprzedaży energii pośrednio (za pośrednictwem przedsiębiorstw E S.A. i E S.A. - przedsiębiorstwa energetyczne: E S.A i E S.A. „dokonywały zakupu energii elektrycznej w celu jej dalszej odsprzedaży” odbiorcom dokonującym zakupu energii na własne potrzeby w rozumieniu art. 9a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2005r.), nie ma zastosowania art. 9e ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2005r.

W przypadku uznania, iż art. 9e ust. 6 w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2005r. ustawy - Prawo energetyczne ma do nich zastosowanie — wniesli o zmianę decyzji i przyjęcie, iż zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne - wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 15 % przychodu osiągniętego w roku 2004.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 3 października 2007 r. oddalił odwołanie i zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Z ustaleń Sądu wynika, że Decyzją Prezesa URE z dnia 23 grudnia 2004r. przedsiębiorcy Jerzy K prowadzący wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą M z siedzibą w K S.C. Jerzy, z siedzibą w K otrzymali koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii w okresie od 31 grudnia 2004r. do 31 grudnia 2020r. Stosownie do pkt 2.1.1. koncesji powodowie zostali zobowiązani do spełnienia określonych przepisami prawa warunków wykonywania działalności gospodarczej, a w szczególności warunków określonych w ustawie „Prawo energetyczne i wydanych na jej podstawie

przepisach wykonawczych”. Także na mocy pkt 2.1.2 koncesji odwołujący zostali zobowiązani do zawierania umów zgodnie z przepisami ustawy - Prawo energetyczne oraz warunkami określonymi w koncesji.

Przedsiębiorcy w dniu 28 kwietnia 2003r. zawarli umowy z K [redacted] E [redacted] S.A. na dostawę energii elektrycznej wyprodukowanej w elektrowni powodów Z [redacted] i pochodzącej ze źródła odnawialnego. W 5 pkt 5 umowy strony uzgodniły, że E [redacted] S.A. może sprzedawać energię elektryczną wyprodukowaną w M [redacted] innemu podmiotowi. Stosownie do § 2 ust. 4 umowy powodowie zobowiązali się do przekazania kupującemu posiadanych świadectw pochodzenia dotyczących sprzedaży energii po zakończeniu każdego miesiąca.

Następnie w dniu 1 stycznia 2005 r. z tym samym koncernem zawarto umowę na dostawę energii elektrycznej wyprodukowanej przez E [redacted]

[redacted]. Stosownie do § 3 ust. 5 umowy, "w przypadku wystąpienia poboru energii elektrycznej dla zasilania potrzeb własnych wytwórcy z sieci dystrybucyjnej kupującego ponad ilość wyprodukowanej, nadwyżka pobranej energii elektrycznej będzie rozliczana wg taryfy obowiązującej na terenie działalności K [redacted] E [redacted] S.A. grupa taryfowa C 11".

Kolejna umowa z dnia 26 września 2005r. dotyczyła dostawy energii elektrycznej wyprodukowanej w M [redacted]. Stosownie do § 18 ust. 2 i 3 umowy strony uzgodniły, że z dniem wejścia w życie umowy z 26 września 2005r. przestaje obowiązywać umowa z dnia 1 stycznia 2005r. Świadectwa pochodzenia wynikające z realizacji umowy sprzedaży, o której mowa w pkt 2 (czyli umowy z dnia 1 stycznia 2005r.) nie przekazane przez powodów E [redacted] S.A. w formie dokumentu, powodowie zarejestrują na koncie ewidencyjnym w rejestrze świadectw pochodzenia. Wynikające z nich prawa majątkowe powodowie przełożą E [redacted] S.A. bez dodatkowych roszczeń finansowych do 31 grudnia 2005r. Stosownie do § 4 ust. 3 umowy z 26 września 2005r. w przypadku wystąpienia poboru energii elektrycznej dla zasilania

potrzeb własnych sprzedającego z sieci dystrybucyjnej kupującego ponad ilość wyprodukowaną to nadwyżka pobranej energii elektrycznej będzie rozliczana wg Taryfy obowiązującej na terenie działalności K

E S.A. Oddział Zakład Energetyczny G ; grupa taryfowa C-11.

Odwołujący zawarli także umowy z E S.A. i tak w dniu 1 stycznia 2005r. na sprzedaż energii elektrycznej z elektrowni powodów M

. W § 1 ust. 1 pkt 3 umowy strony uzgodniły, że zakup energii elektrycznej dokonywany przez E S.A. stanowi realizację obowiązku zakupu energii elektrycznej określonego w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 maja 2003r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. Nr 104, poz. 971) a w dniu 1 stycznia 2005r. na dostawę energii elektrycznej powodów „M”. Strony uzgodniły, że zakup energii elektrycznej przez E S.A. stanowi realizację obowiązku zakupu energii elektrycznej określonego w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z 30 maja 2003r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. Nr 104, poz. 971). Wymienione umowy zawarte z E S.A. obowiązywały od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r.

W tym okresie E S.A. zakupiła od powodów 2 988 430 kWh energii elektrycznej, na które otrzymała faktury a E S.A. 993,921 kWh.

Wobec tego, że powodowie nie przekazali odbiorcom energii elektrycznej (E S.A. i E S.A.) świadectw pochodzenia dotyczących zakupów energii elektrycznej, E S.A. zwróciła się do powodów w dniu 20 października 2005r., o przekazanie świadectw pochodzenia natomiast w dniu 4 listopada 2005r. złożyła do Prezesa URE wnioski o wszczęcie postępowania

administracyjnego przeciwko powodom o spowodowanie przekazania im świadectw pochodzenia zakupionej energii elektrycznej. Taki wniosek dnia 18 listopada 2005 r. zgłosiła także E S.A.

Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w sprawie nie wykonania przez powodów obowiązku przekazywania posiadanych świadectw pochodzenia dotyczących sprzedawanej energii elektrycznej przedsiębiorstwu energetycznemu w okresie od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r.

Przedsiębiorcy dokonali zgłoszenia świadectw pochodzenia (za sprzedawaną energię elektryczną E S.A. i E S.A. w okresie od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r.) na swoje konto w Rejestrze Świadectw Pochodzenia a następnie w dniu 9 marca 2006r. złożyli oferty E S.A. sprzedaży praw majątkowych wynikających z uzyskanych świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii w roku 2005r. Taką ofertę również złożyli innemu przedsiębiorcy.

W dniu 19 kwietnia 2006r. Towarowa Giełda Energii S.A. dokonała bezterminowej blokady praw majątkowych do świadectw pochodzenia do energii wyprodukowanej przez powodów w elektrowni K i K.

W Sądzie Okręgowym w G (sygn. akt IX G C-206/06) toczy się postępowanie sądowe z powództwa E S.A. p-ko powodom o nakazanie przekazania świadectw.

Przystępując do rozważań, Sąd I instancji stwierdził, iż Przedsiębiorstwa Energetyczne E S.A. i E S.A., które dokonywały zakupu energii elektrycznej od powodów w okresie od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r. dokonywały tych zakupów w celu jej dalszej odsprzedaży. Ustalenia tego odnośnie E S.A. Sąd dokonał na podstawie treści umów zawartych przez powodów z tymi przedsiębiorcami. Postanowienia zawartych umów regulują sytuacje szczególne, tj. przypadki występowania poboru energii elektrycznej dla zaspokajania potrzeb własnych. Zasadą zaś był zakup energii w celu jej odsprzedaży. Ponadto powodowie, okoliczności, że E S.A. i

E S.A. kupowały od nich energię elektryczną w celu sprzedaży innym odbiorcom, przyznali w odwołaniu.

Sąd Okręgowy wskazał, iż spór pomiędzy stronami sprowadza się zatem do rozstrzygnięcia zagadnienia, czy powodowie byli zobowiązani, w świetle obowiązujących przepisów, do nieodpłatnego przekazania świadectw pochodzenia za energię elektryczną sprzedaną E S.A. i E S.A. w okresie od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r., tj. czy w sprawie mają zastosowanie przepisy Prawa energetycznego obowiązujące do 30 września 2005r., czy obowiązujące od 1 października 2005r. nie nakładające takiego obowiązku na powodów. Należy przede wszystkim przyjąć, wywodzi Sąd że w ustawie z dnia 4 marca 2005r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 552) nie ma przepisów przejściowych, które dotyczyłyby rozliczenia roku 2005. W tej sytuacji należało zdaniem Sądu stwierdzić, że w roku 2005 wykonanie obowiązków w zakresie energii odnawialnej przez wytwórców energii (powodów) poddane jest dwóm reżimom prawnym:

- pierwszemu obowiązującemu do 30 września 2005r. na podstawie przepisów dotychczasowej ustawy z 2 kwietnia 2004r. (obowiązującej do 30 września 2005r.)

- drugiemu obowiązującemu od 1 października 2005r. na podstawie ustawy z 4 marca 2005r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy Prawo ochrony środowiska.

Sąd przyjął, że skoro umowy sprzedaży energii elektrycznej były wykonane w okresie od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r., to należy uznać, że umowy te powinny być w tym okresie wykonane w całości, w tym również w zakresie dodatkowych obowiązków nałożonych na powodów jako wytwórców energii odnawialnej, tj. przekazania świadectw pochodzenia sprzedanej energii elektrycznej.

Ocena zatem wykonania obowiązków w zakresie przekazania świadectw pochodzenia sprzedawanej energii elektrycznej przez powodów, przedsiębiorcom energetycznym dokonujących jej zakupu w okresie od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r. podlega przepisom ustawy Prawo energetyczne obowiązującym do dnia 30 września 2005r. Stosownie do art. 9e ust. 6 Prawa energetycznego (w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2005r.) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii i sprzedające tę energię odbiorcom innym niż wymienieni w art. 9a ust. 1 Prawa energetycznego (Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom, którzy dokonują jej zakupu na własne potrzeby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, do:

- 1) zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub
- 2) wytworzenia energii elektrycznej we własnych odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przyłączonych do sieci) czyli przedsiębiorcom, którzy dokonują zakupu w celu jej odsprzedaży — jest obowiązane przekazać posiadane świadectwa pochodzenia przedsiębiorstwu energetycznemu dokonującemu jej zakupu.

Sąd stwierdził, iż ustalenia poczynione w niniejszej sprawie dają podstawę do przyjęcia, że E S.A. i E S.A. byli przedsiębiorcami, którzy dokonali zakupu energii elektrycznej od powodów w celu jej odsprzedaży, a wobec tego, że spełnione zostały przesłanki z art. 9 e ust. 6 Prawa energetycznego (w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2005r.) dla przyjęcia, że po stronie powodów zaistniał obowiązek przekazania świadectw pochodzenia już przy zakupie od nich energii elektrycznej w dniach od 1 stycznia 2005r. do 30 września 2005r.

Stosownie zaś do przepisu art. 56 ust. 3 Prawa energetycznego wysokość kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorcę w wypadkach określonych w ust. 1 tego przepisu nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Zdaniem Sądu za poprzedni rok podatkowy należy rozumieć rok kalendarzowy poprzedzający wydanie decyzji. W niniejszej sprawie wysokość kary pieniężnej powinna być ustalona na podstawie przychodów osiągniętych przez powodów w roku 2005.

Z tych względów i na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalono odwołanie.

Apelację od tego wyroku złożyli powodowie zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. niezastosowanie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 552), co skutkowało wydaniem przez Sąd wyroku bez materialnoprawnej podstawy, którą należało zastosować w świetle dokonanych ustaleń faktycznych.

2. błędną wykładnię art. 9a ust. 1 Ustawy — Prawo energetyczne według stanu prawnego obowiązującego od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 30 września 2005 r., co skutkowało błędnym uznaniem przez Sąd, że przedsiębiorstwa E S.A. i K E SA. nie są przedsiębiorstwami energetycznymi, zajmującymi się obrotem energii i sprzedającymi tę energię odbiorcom, którzy dokonują jej zakupu na własne potrzeby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - mimo dokonanych ustaleń, że przedsiębiorstwa te zakupiły od powodów energię elektryczną w celu jej odsprzedaży, a w konsekwencji,

3. błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 9e ust. 1 ustawy — Prawo energetyczne (stan prawny obowiązujący od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 30 września 2005 r.), co skutkowało błędnym uznaniem przez Sąd, że powodowie mieli obowiązek przekazania posiadanych świadectw pochodzenia energii przedsiębiorstwom energetycznym E S. A. i K

E S. A., w wyniku czego utrzymano wobec powodów wymierzoną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki karę pieniężną w kwocie stu tysięcy złotych.

4. naruszenie art. 316 § 1 k.p.c. poprzez wydanie przez Sąd wyroku z pominięciem przepisów prawa, jakie należało zastosować przy ocenie sprawy, t.j. oprócz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 552) pominięcie art. 19 i 24 wyżej powołanej ustawy, art. 104, 105 1 i 107 kpa, art. 56 ust. 2, 3 i 6, art. 3 pkt 13 i 13 a oraz art. 9e ust. 6 obowiązującego Prawa energetycznego.

Wskazując na powyższe wniesli o: zmianę w całości zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie zaskarżonej i decyzji, i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, a w tym kosztów zastępstwa procesowego,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu.

W uzasadnieniu apelacji szczegółowo odniesiono się do wskazanych w niej zrzutów.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Warszawie zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny sprawy nie budzi wątpliwości.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że powód prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu energii elektrycznej w M na terenie Województwa P na podstawie koncesji udzielonej przedsiębiorcom Jerzemu K

prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 23 grudnia 2004 r. na okres od 31 grudnia 2004 r. do 31 grudnia 2020r. Warunkiem prowadzenia działalności koncesjonowanej określonym w pkt 2.1.1. koncesji jest to, że *Koncesjonariusze są zobowiązani do spełnienia określonych przepisami prawa warunków wykonywania działalności gospodarczej, a w szczególności warunków określonych w ustawie - Prawo energetyczne i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych. Za nie wywiązywanie się z tego warunku koncesji, po ustaleniu, że przedsiębiorstwo nie wykonywało obowiązku wynikającego z ustawy, przekazywania posiadanych świadectw pochodzenia przedsiębiorstwom energetycznym E S.A. i K*

E S.A. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zaskarżoną decyzją wymierzył przedsiębiorcom solidarnie karę pieniężną w oparciu o art. 56 ust, 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne. Zgodnie z tym przepisem karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Apelujący nie kwestionował i nie kwestionuje, że w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 30 września 2005 r. nie przekazywali swoim kontrahentom, wymienionym w zaskarżonej decyzji, świadectw pochodzenia wytwarzanej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł a kwestionował obowiązek przekazywania takich świadectw.

Jak słusznie przyjął Sąd Okręgowy z takim stanowiskiem nie sposób się zgodzić.

Stosownie do przepisu art. 9e ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. – Prawo energetyczne w brzmieniu w okresie od 1 maja 2004 r. do 30 września 2005 r. - *Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom innym niż wymienieni w art. 9a ust. 1, jest obowiązane przekazać posiadane świadectwa pochodzenia dotyczące sprzedawanej energii przedsiębiorstwu energetycznemu dokonującemu jej zakupu.* Natomiast przepis art. 9a ust. 1 zdanie pierwsze brzmiał w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 30 września 2005 r. - *Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom, którzy dokonują jej zakupu na własne potrzeby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, do:...* Nie można się zgodzić z apełującym, dokonującym wykładni tych dwóch przepisów, że skoro sprzedawał energię elektryczną wytwarzaną w odnawialnych źródłach energii E S.A. i E S.A. w oparciu o zawarte umowy to nie miał obowiązku przekazywania im świadectw pochodzenia energii. Przytoczony przepis art. 9e ust. 6 ustawy w swoim dosłownym brzmieniu nie odnosi się do „podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 1” lecz do odbiorców „innych” niż wymienieni w art. 9a ust. 1 ustawy a skoro kontrahenci powodów nie zużywali zakupionej energii na własne potrzeby, a dokonywali jej dalszej sprzedaży, to po stronie powodów istniał obowiązek przekazania im świadectw pochodzenia sprzedawanej energii. Należy zaznaczyć, iż w omawianym okresie przedsiębiorstwa energetyczne wymienione w cytowanym już art. 9a ust. 1 a ustawy, więc duże jednostki i koncerny miały obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub wytwarzania energii elektrycznej we własnych odnawialnych źródłach energii. Dlatego też zawierały, wykonując obowiązek ustawowy, umowy z przedsiębiorstwami produkującymi energię ze

źródeł odnawialnych zakupu takiej energii a potwierdzeniem ich zakupu były także świadectwa pochodzenia takiej energii.

Nie jest trafny pogląd apelującego, że w sposób nieprawidłowy Prezes zdefiniował pojęcie „odbiorcy dokonującego zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby” określone w art. 9a ust.1 ustawy - Prawo energetyczne w brzmieniu w okresie spornym. Definicja pojęcia „odbiorcy końcowego” została wprowadzona do ustawy Prawo energetyczne z dniem 3 maja 2005 r. natomiast art. 9a ust. 1 tej ustawy w nowym brzmieniu obowiązuje dopiero od 1 października 2005 r. Jednocześnie nie można przyjąć, że dowolną była interpretacja pojęcia „odbiorcy dokonującego zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby” z art. 9a ust. 1 ustawy, skoro zgodnie z przepisem art. 13 pkt 13a ustawy odbiorcą końcowym jest odbiorca dokonujący zakupu paliw i energii na własny użytek a pojęcia „na własny użytek” i „na własne potrzeby” są tożsame.

Dlatego też bezzasadny jest zarzut apelacji dotyczący braku obowiązku przekazywania przez odwołujących w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 września 2005 r. posiadanych świadectw pochodzenia przedsiębiorstwom energetycznym E S.A. i K E S.A. a wykładnia wskazanych wyżej przepisów jakich dokonał Prezes i Sąd Okręgowy jest prawidłowa.

Faktycznie Sąd Okręgowy przy rozpoznawaniu sprawy nie brał pod rozwagę przepisu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 62, poz. 552 ze zm.).

Od dnia 1 października 2005 r., czyli po wejściu w życie zmian prawa energetycznego wprowadzonych wskazaną wyżej ustawą, prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia są zbywalne i stanowią towar giełdowy o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit d ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. 103, poz. 1099 ze zm.). Od dnia 1 października

2005 r. nie ma już obowiązku przekazywania świadectw pochodzenia. Stosownie do przepisu art. 12 ust. 1 - *do świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii od dnia 1 stycznia 2005 r. i wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.*

Nie można jednak uznać, że przepis art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. reguluje kwestie wstecz związane z przekazywaniem świadectw pochodzenia od stycznia do września 2005 r. a zatem wyciągać z tej regulacji wniosku, że jeżeli świadectwa pochodzenia nie były przekazywane, to w spornym okresie nie było obowiązku ich przekazywania. Przepisy przejściowe regulowały jedynie kwestie ujednoczenia statusu prawnego świadectw pochodzenia wydanych od stycznia 2005 r. do września 2005 r. i po tej dacie. Nie regulowały jednak w bezpośredni sposób własności świadectw pochodzenia wydanych w tym okresie a treść art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. wskazuje, iż przedsiębiorstwa, którym przekazano świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii są jej właścicielami i mogą je zaliczyć w poczet wypełnienia obowiązku zakupu energii odnawialnej określonego w art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.

Dlatego też ten zarzut apelacji jest bezzasadny a powód był zobowiązany do przekazania świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych przed 1 października 2005 r.

Postępowanie administracyjne w sprawie zostało przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wszczęte z urzędu w listopadzie 2005 r. na podstawie wskazanych w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i przepisów Prawa energetycznego a dotyczyło ono, co wynika z zawiadomienia, wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcom wobec naruszenia warunków koncesji. Do wszczęcia takiego postępowania Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, jako centralny organ administracji rządowej jest uprawniony wobec treści art. 56 ust. 1 pkt 12 w związku z art. 30

ust. 1 Prawa energetycznego w każdym czasie. Natomiast przepis art. 19 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 62, poz. 552 ze zm.) dotyczy innych kwestii a mianowicie spraw niezakończonych decyzjami ostatecznymi, w których przedmiotem była problematyka wymagająca wydania decyzji odmiennie uregulowanej ustawą zmieniającą. Ponadto postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej zostało wszczęte już po wejściu w życie ustawy zmieniającej z dnia 4 marca 2005 r.

Stosownie do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Z treści tego przepisu wynika wprost, iż stwierdzenie dokonania przez koncesjonariusza określonego w tym przepisie czynu, obowiązku wynikającego z koncesji, jest przesłanką wystarczającą wymierzenia kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Zasady wymierzania kary określa ust. 3 art. 56 wskazywanej ustawy stanowiąc - *Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.* Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes uwzględnia stopień szkodliwości czynu i zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe – art. 56 ust. 6 ustawy.

Nie można się zgodzić z apelującym gdy twierdzi on, że po rozważeniu stopnia zawinienia oraz szkodliwości czynu nie należałoby orzekać jakiegokolwiek kary.

Działalności gospodarcza wykonywana na podstawie udzielonej koncesji wymaga szczególnej staranności, wyjątkowej i podwyższonej niż działalność nie objęta obowiązkiem uzyskania koncesji. Z jej wykonywaniem wiąże się

podwyższony poziom ryzyka dla dóbr uznanych przez ustawodawcę za szczególnie chronione. Nadto działalność koncesjonowaną może wykonywać jedynie taki podmiot, który spełnia wymagania określone prawem co daje gwarancję, że będzie miał faktyczne możliwości wykonywania zobowiązań wynikających z koncesji. Przedsiębiorca wykonujący zatem działalność koncesjonowaną winien także dołożyć szczególnej staranności aby zapoznać się ze wszystkimi przepisami jakie dotyczą jego działalności koncesjonowanej. Wadliwa interpretacja przepisów prawa nie jest zatem przesłanką do uwolnienia się z odpowiedzialności za naruszenie warunków koncesji. Skoro zatem doszło do naruszenia postanowień koncesji prezes ma obowiązek nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną.

Nie jest także uzasadniony zarzut apelacji, iż przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej doszło do naruszenia wskazanych przepisów art. 56 ustawy – Prawo energetyczne. Należy przyjąć, że Sąd Okręgowy uznał, iż wysokość kary która nie przekracza 15% przychodu przedsiębiorcy z działalności objętej koncesją osiągniętego w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 30 września 2005 r. , jest uzasadniona. W zaskarżonej decyzji Prezes URE wymierzając karę pieniężną w kwocie 100 000 zł jako 9,64529 % wskazanego przychodu miał na względzie to, że przedsiębiorcy swoim działaniem uniemożliwili E S.A. i K E S.A. prawidłowe rozliczenie się z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii a ponadto wskazał, że zarejestrowanie powyższych świadectw pochodzenia w Rejestrze Świadectw Pochodzenia Towarowej Giełdy Energii S.A. stworzyło niebezpieczeństwo zakłócenia prawidłowości obrotu prawami majątkowymi z powodu roszczeń wysuwanych przez przedsiębiorstwo E S.A. i K E S.A. Te istotne okoliczności uzasadniają wymierzenie kary pieniężnej w orzeczonej wysokości gdyż stopień szkodliwości czynu i zawinienia powodów jest znaczny. Również dalsze postępowanie powodów, a mianowicie odmowa wydania

świadczeń pochodzenia energii z odnawialnych źródeł przedsiębiorstwu E S.A. za sporny okres, a także oferta z dnia 9 marca 2006 r. zgłoszona E S.A. dotycząca sprzedaży praw majątkowych z uzyskanych świadczeń pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w OZE oraz złożenie takiej oferty innemu podmiotowi świadczy o tym, że dalsze postępowanie powodów zmierzało do uzyskania korzyści majątkowej z uzyskanych a nie przekazanych świadczeń pochodzenia. Te fakty przemawiają także za tym, że wysokość wymierzonej kary pieniężnej jest ustalona z rozważeniem okoliczności wymienionych w cytowanych przepisach.

W sposób uprawiony, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej przyjęto przychód z działalności koncesjonowanej za 2005 r. Nie można zgodzić się z apelującym, że „rokiem poprzedzającym” winien być rok poprzedni w odniesieniu do daty czynu, a nie wydania decyzji. Skoro kara pieniężna nakładana jest w formie decyzji, a od niej przysługują środki odwoławcze, należy przyjąć, że rokiem poprzednim jest rok jej wydania. Gdyby zamiarem ustawodawcy było aby kara pieniężna była wymierzana jako procent przychodu z działalności koncesjonowanej z roku poprzedzającego naruszenie warunków koncesji, to wówczas zapis ustawy miałby inne sformułowanie, a także uwzględniałby sytuacje gdy w roku poprzedzającym naruszenie jej warunków przedsiębiorca nie prowadził działalności koncesjonowanej.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy